

Lengyel Ján - pozri *sorela*

J. Lengyel: Krpelianska hydrocentrála (sorela)

lengyelská kultúra - podľa lokality Lengyel v Maďarsku; kultúra mladšieho *neolitu* až *eneolitu* (4.tis.pred Kr.); oblasť juhovýchodnej časti strednej Európy; moravská a *slovenská maľovaná keramika*, prvé medené ozdoby, opevnené sídliská, kult plodnosti (ženské sošky: pozri *Venuša z Nových Vozokán*); z nej vyvinutá *jordanovská kultúra*; pozri *lievikovité poháre*

Lenin Vladimír Iljič - pozri *sorela*, *Veľká októbrová revolúcia*

https://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Lenin

<https://www.google.sk/search?q=lenin+painting&espv=2&biw=1838&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjktOeu9bTNAhVDuBQKHfe-CLcQsAQIGQ>

Obet' internacionále (protibolševický plagát)

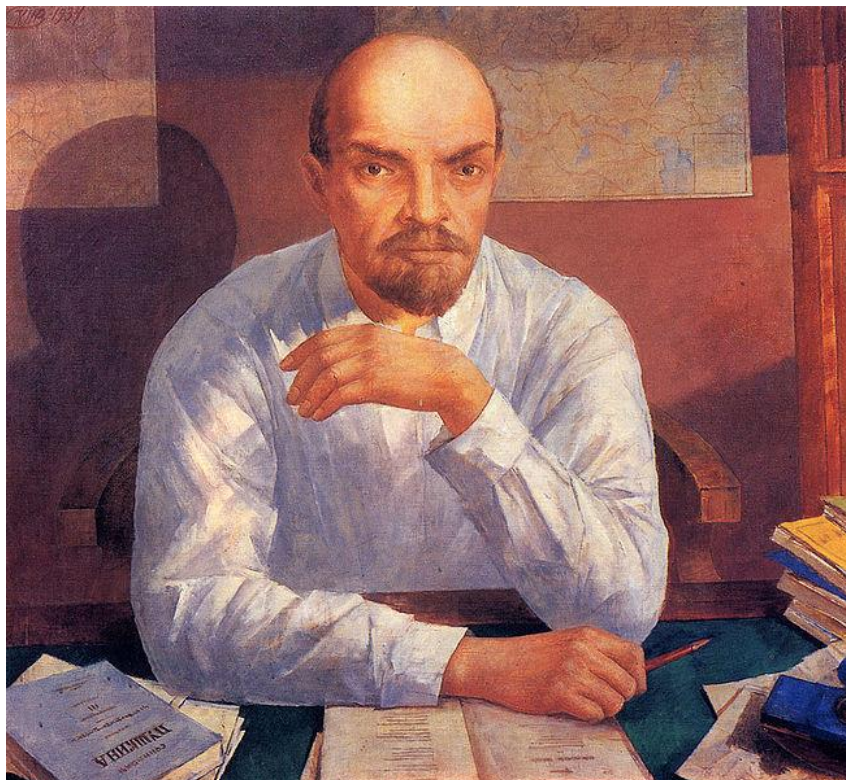

Lenina zmetla panovníkov, duchovenstvo a kapitalistov (plagát, bolševická politická karikatúra, 1920)

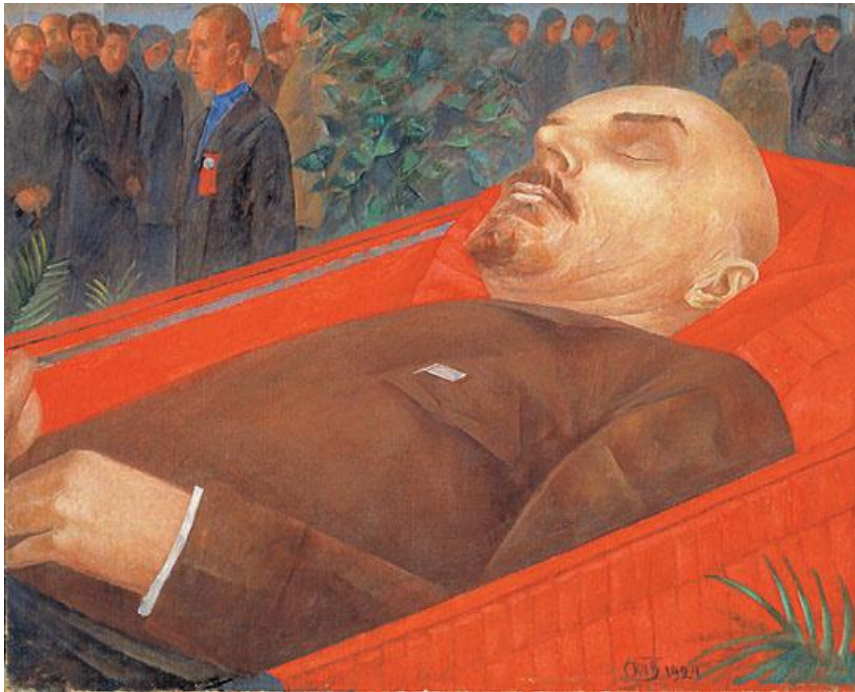

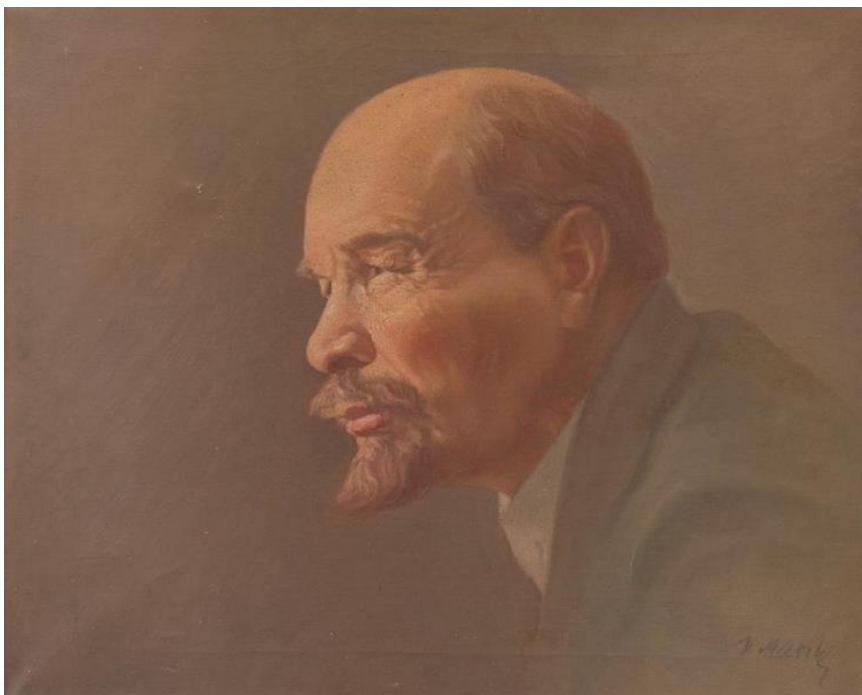
D. Rivera: Človek na rázcestí (detail, freska v Palacio de Bellas Artes, 1934)

K. Petrov-Vodkin: Portrét V. I. Lenina (1934)

K. Petrov-Vodkin: Leninova rakva (1924)

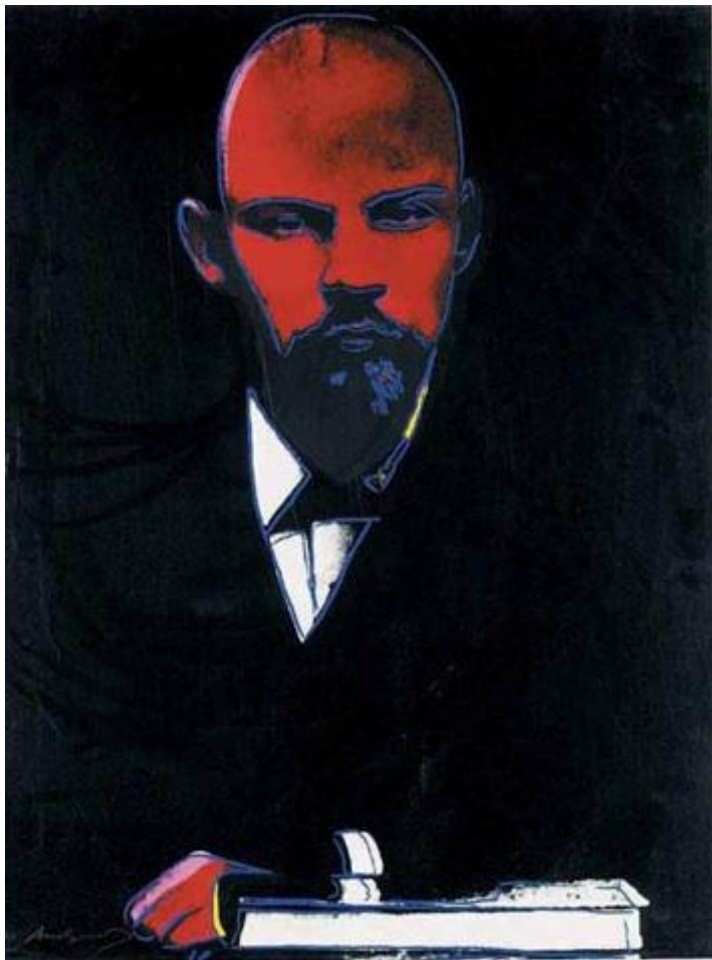

V. Marek Malenkov: Lenin (1950-1960)

J. Jakabčič: Pocta Leninovi (1972)

A. Warhol: Lenin (1987)

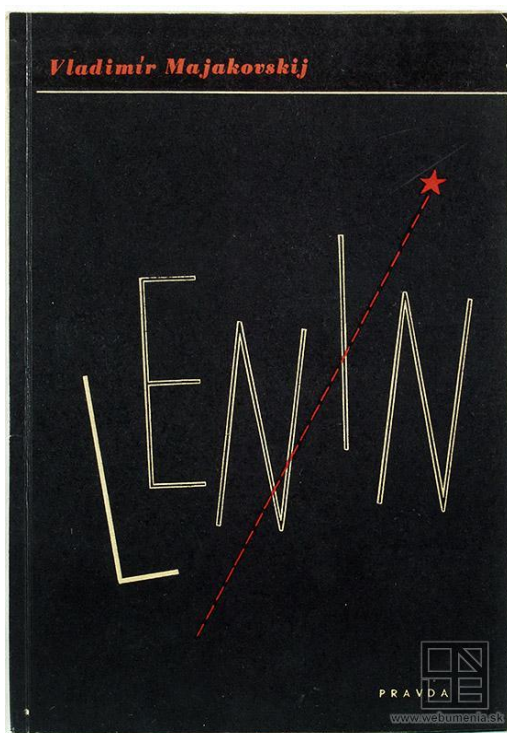

V. Žilinčanová: Lenin (1972)

P. Procházka: 105. výročie narodenia V. I. Lenina II. (2007)

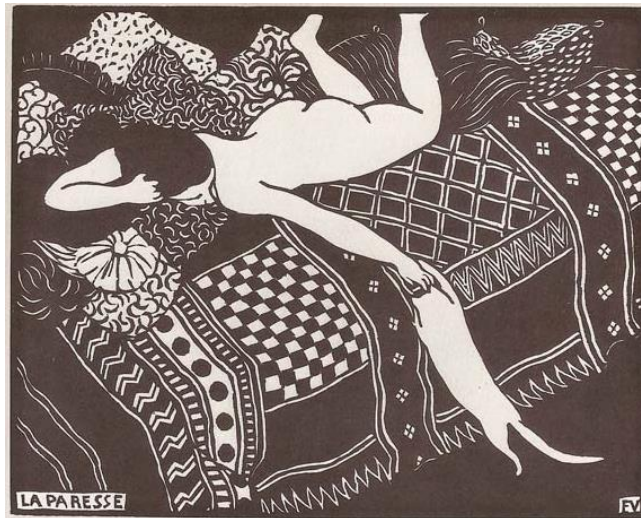

L. Csáder: Vladimír Majakovskij: Lenin

lenivosť - v alegórii *Acedia*; pozri *lahostajnosť*; *Cnosti a neresti*

N. Maes: Lenivá slúžka (1655)

F. Vallotton: Lenivost'

L. F. Leigton: Lenivec (19.st.)

J. Lada

lenonky - malé okuliare s kruhovými sklami v kovovom rámmiku nosené *beatnikmi* podľa jedného z členov skupiny Beatles, Johna Lenona; pozri *móda*

Lentz Stanisław - (†1920); poľský maliar, portrétista, ilustrátor, profesor na Akadémii výtvarných umení vo Varšave od roku 1909; na začiatku bol pod vplyvom školy v Mníchove; ako karikaturista ukázal denné epizódy zo života ľudu Varšavy; mnoho z jeho maliarskych scén spojených s židovskou tematikou; pod vplyvom revolučných udalostí v kráľovstve Poľska v roku 1905, bol fascinovaný pohybom pracovných síl, ktoré sa stali kľúčovými námetmi jeho umeleckého diela;

S. Lentz: Stará túžba (1920)

lenzin - *bieloba brilantná*

Leo - lat. *Lev*; pozri *mesačné znamenia*

sv. **Leocadia** - (†304); španielska mučenica, narodená v Toledě, ktorá zomrela v čase Diokleciánovho prenasledovania; zomrela na následky mučenia vo väzení; pozri *kresťanskí svätci*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Leocadia>

https://www.google.sk/search?q=Leocadia&espy=2&biw=1846&bih=995&tbm=isch&imgil=bEVn-ci8DG7ObM%253A%253BDXv2SndVui83SM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.architoledo.org%25252FSantaLeocadia%25252FSantaLeocadia1.htm&source=iu&pf=m&fir=bEVn-ci8DG7ObM%253A%252CDXv2SndVui83SM%252C &usg=_4Jy4RTddpKEEoGX-KvX6Zcb7kcg%3D&dpr=1&ved=0CD0Qyjc&ei=jnjWVL3sB4X5ygPdoILwCQ#imgdii=_&imgc=bEVn-ci8DG7ObM%253A%3BDXv2SndVui83SM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.architoledo.org%252FSantaLeocadia%252FSanta%252520Leocadia.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.architoledo.org%252FSantaLeocadia%252FSantaLeocadia1.htm%3B443%3B591

Autor neuvedený: Zjavenie sv. Leocadie sv. Ildefonsovi v prítomnosti kráľa Recesvinta

F. Goya: Leocadia

S. Maella: Svätá Leocadia pred pretorom (1774-1775)

leokampus - antické *monštrum* podobné morskému koňovi *hippokampovi*, ktoré však má hornú polovinu tela v podobe leva; pozri *taurokampus*, *pardalokampus*, *bohovia vodní*

Tritón s obrou ulitou vedie leokampa (rímska mozaika)

G. A. Maglioli: Morská obluda (17.st.)

Léon Frédéric - (†1940); belgický symbolistický maliar; pozri *belgickí maliari*

http://en.wikipedia.org/wiki/Léon_Frédéric

F. Léon: Alegória plodnosti (1888)

Leonard z Noblac - (†559); alebo z Limoges alebo de Noblet; lat. Leonardus; tiež Lienard, Linhart, Leonhard, Léonard, Leonardo, Annard; francúzsky svätec, úzko spojený s mestom a opátstvom Saint-Léonard-de-Noblat v Haute-Vienne v regióne v Limousin; podľa legiend bol šľachticom na dvore Chlodovíka I, zakladateľa Merovejskej dynastie; konvertoval na kresťanstvo spolu s kráľom o Vianociach 496; Leonard požiadal Chlodovíka, aby mu osobne priznal právo kedykoľvek oslobodiť väzňa, ktorý bol toho hodný; Leonard zaistil prepustenie veľkého počtu väzňov, pre ktorých sa stal *patrónom*; vstúpil do kláštora v Micy blízko Orléans; napokon sa stal *pustovníkom* v lese Limousin, kde sa zhromaždil rad nasledovníkov; prostredníctvom svojich modlitieb francúzska kráľovná porodila chlapca a odmenou za to dostal Leonard kráľovské pozemky na Noblac, 21 km od Limoges; tam založil opátstvo Noblac, okolo ktorého sa rozrástla obec pomenovaná na jeho počesť Saint-Léonard-de-Noblat; podľa legendy väzňom pred očami lámal ich reťaze; značná časť z nich potom ostala s ním a on im dal časť svojho obrovského lesa, aby ho vyčistili a pripravili pre prácu na poli, ktorá bude znamenať poctivý život; býva oblečený do bieleho rádového habitu alebo *dalmatiky diakona*, niekedy zdobenej kvetmi *lalie*; niekedy zastupuje *Cyriaka*

https://en.wikipedia.org/wiki/Leonard_of_Noblac

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8602827937/in/photostream/>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Leonardus (Norimberská kronika, 1440-1514)

Correggio: Sv. Peter, sv. Marta, sv. Mária Magdaléna a sv. Leonard (1517)

Leonardi Achille - (†1870); taliansky umelec

http://en.wikipedia.org/wiki/Achille_Leonardi

https://www.google.sk/search?q=Achille+Leonardi&espv=2&biw=1849&bih=995&tbm=isch&imgil=Nkp2OulYoK4D7M%253A%253B7-sXxm6OOIevJM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.arcadja.com%25252Fauctions%25252Fen%25252Fleonardi_achille%25252Fartist%25252F395395%25252F&source=iu&pf=m&fir=Nkp2OulYoK4D7M%253A%252C7-sXxm6OOIevJM%252C_&usg=__sfGYn66Z0wSNJjnyeqEPfwkgRNI%3D&ved=0CC4Qyjc&ei=cW17VLnDIMaw7Ab0noAQ#facrc=&imgdii=&imgrc=Nkp2OulYoK4D7M%253A%3B7-sXxm6OOIevJM%3Bhttp%253A%252F%252Fimages.arcadja.com%252Fleonardi_achille-sybil_writing~OM733300~10687_20130618_5FK4RJHALH_180.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.arcadja.com%252Fauctions%252Fen%252Fleonardi_achille%252Fartist%252F395395%252F%3B300%3B300

A. Leonardi: Beatrice vo väzení (19.st.)

Leonardo da Vinci - Vinci Leonardo da

Leonardeschi - tal.; lombardskí umelci epochy *renesancie*, ktorých štýl bol silne ovplyvnený spôsobom *Leonarda da Vinci* v jeho milánskom období; leonardeneschi boli jeho študentmi alebo len preberali jeho štýl; leonardeschi sa nazývajú tiež obrazy vytvorené Leonardovým spôsobom (*sfumato*, vlnovky, dvojznačný úsmev, mandľové oči) inými umelcami; tieto obrazy boli pred 20.st. pripisované Leonardovi samotnému; pozri *F. de Llanos*, *C. da Sesta*, *B. Luini*, *V. Sellaer*

<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B5%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8>

leonardovský úsmev - dvojznačný úsmev charakteristický pre postavy *Leonarda da Vinci*, lombardských maliarov *Leonardeschi*; *sporadicky prežíval v talianskej maľbe*

Leonardo da Vinci: Ján Krstiteľ (1513-1516)

Taliansky maliar: Svätá Cecília (1750-1820)

B. Luini: Salomé s hlavou Jána Krstiteľa (16.st.)

Leonidas/Leonidas I. - v *gréckej mytológii* prvý spartský kráľ, podľa jednej verzie otec Tarasa, ktorého mal s *Gaiou*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Leonidas>

Leonilla -

Domenichino: Leonilla, dcéra Tirsenia, premenená v pomarančovník (rytina, 17.st.)

leopard - český výraz *panter*, *levhart*; ďalšie názvy pantera, pantere, pantiere; spolu s levom kultové zviera; súčasť zvieracích motívov v *mezopotámskom umení* (pozri tzv. *Biely chrám*); pozri *Kybele*, *Proteus*; *Adad*; *Klaňanie troch kráľov*; zviera, *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*; *Šelma morská*

Baleka: leopard je od praveku symbolom *svetla* (pozri *symboly svetelné*); podľa afrických mýtov leopard vychádza za úsvitu na skalné útesy a pozerá sa ku *slnku* > preto mal panter významné postavenie vo výtvarnej zložke saharských kultov; v Grécku zasvätený *Dionýzovi*, ktorý bol zobrazovaný v koži leoparda alebo zobrazovaný spoločne s panterom (*grécke mince*); pre svoje divé skoky symbolizoval aj *mainády*; v *kresťanstve* sa stal panter všeobecným symbolom *pohanstva* (> *Konštantín Veľký* po koncile Nicejskom roku 325 zobrazovaný na *minciach* ako sediaci víťazný cisár a pri nohách má leoparda s hlboko sklonenou hlavou); kresťanstvo (pozri *kresťanské symboly*) však prevzalo leoparda aj v symbolickom význame životných síl a *plodnosti* (pozri *symbol plodnosti*); kresťanstvo leoparda spájalo aj s rastlinnými prvkami (románske sochárstvo), ktoré odkazovalo k jeho dychu (podľa mýtu plného vône, ktorú svojím revom zviera šíri, keď sa na tretí deň potom, čo sa nažralo, zobúdzza zo spánku > vôňa pripomínaná tiež u *Krista*, keď na tretí deň povstal z mŕtvych; pozri *zmŕtvychvstanie*); motív leoparda sprevádza umenie od

najstarších dôb do súčasnosti (H. Rousseau); pozri *Adad*; ako živočíšny druh sa heslo panter môže čiastočne alebo celkom prekrývať názvami *leopard/levhart/pardál* (leopard - lat. *Panthera pardus*)

Hall: zasvätený *Bakchovi*; dva leopardy niekedy ťahajú jeho voz

Heinz-Mohr: dávny symbol hrdosti, *vojny* (pozri *boj*) alebo lovu (v tomto význame sa objavuje v *apokalyptickom* videní proroka *Daniela* obraz *Perzskej ríše*; je súčasne *atribútom* svätcov *Makaria* a *Rainera*

Biedermann: (lat. *panthera pardus* > pozri *panter*); antické pramene spomínajú jeho divokosť, prešibanosť a rozvážnu bojovnosť jeho samice; podľa rozprávkových motívov túži leopard po víne (> zrejme preto zasvätený *Bakchovi*) a potrebuje ľudské fekálie ako protijed, aby sa chránil proti otrave prilbicou (*Aconitum*); do leopardie kože zaodievaní mytologickí hrdinovia (*Orfeus*, *Iason*, *Antenór*) a leopard patrili do sprievodu boha vína *Dionýza* (bol aj jeho *jazdeckým zvieratkom*), ako aj bohyně lásky *Afrodite*, čarodějnice *Kirke* a maloázijske *Kybely*; od r.186 pr.Kr. dovážali Rimania pre svoje zvieracie zápasy leopardy z Afriky (pozri *cirk*); v ranokresťanskom spise *Physiologus* sa nachádza zvláštny údaj, že leopard je "najpriateľskejším zvieratkom zo všetkých, iba *hadovi* je nepriateľom...z jeho hlasu sa šíri príjemná vôňa, ktorá priťahuje zvieratá do jeho blízkosti (v tejto súvislosti a s paralelou ku *Kristovi* pozri *Baleka*: *panter*); leopard sa stal symbolom Krista vďaka báji, podľa ktorej leopard po nasýtení tri dni spí v úkryte a až potom sa ozve čarovným hlasom; v rozličných verziách *bestiárov* sa ešte píše, že iba *drak* sa tak zdesí pri hlase leoparda, že sa schová do jaskyne a tam zmeravie, lebo neznáša jeho pach; tak aj Kristus, ozajstný leopard, čo z neba na zem zostúpil, ochráni pred mocou diabolského draka; po smrti zostúpi do *podsvetia* a tam ho zviaže (v *bestiároch* sa zjavne opakuje symbolika podstatne staršieho textu *Physiologus*; a zrejme v ňom opäť odraz ešte staršieho textu *Apokalypsy Jána Evanjelistu*); v starej Číne rozšírené dvojaké hodnotenie leoparda; predovšetkým pokladaný za veľmi nebezpečné, kruté a divé zviera a jeho chvost sa používal ako vojnové znamenie na bojových vozoch; nazlostenú mladú, peknú ženu volali *pardálica*; za mimoriadne nebezpečného považovali čierneho leoparda (*baghíra*); v Európe sa leopard nevyskytoval, preto sa v *heraldike* znázorňoval ako kuriózne zviera (pozri *monštrá*) so zmiešanými vlastnosťami *leva*, *draka* a *býka* (rohy), ktorého sladký dych je znázornený plameňmi (pozri *heraldické figúry*); od 14.st. má na predných labách orlie pazúry (pozri *orol*) a od 16.st. zobrazovaný s plameňmi šľahajúcimi zo všetkých otvorov jeho tela; v Amerike leopardovi zodpovedá príbuzný *jaguár*

www v súvislosti s heslom *camelopardalus*: v rímskej mytológii *monštrum*, napoly *ťava* a napoly leopard; v skutočnosti išlo o *žirafu*

www: *Plínius st.* hovorí v „*Natural History*“, že keď sa lev spári so samicou leoparda, alebo leopard s levicou, z ich spojenia sa rodia muly a mulice

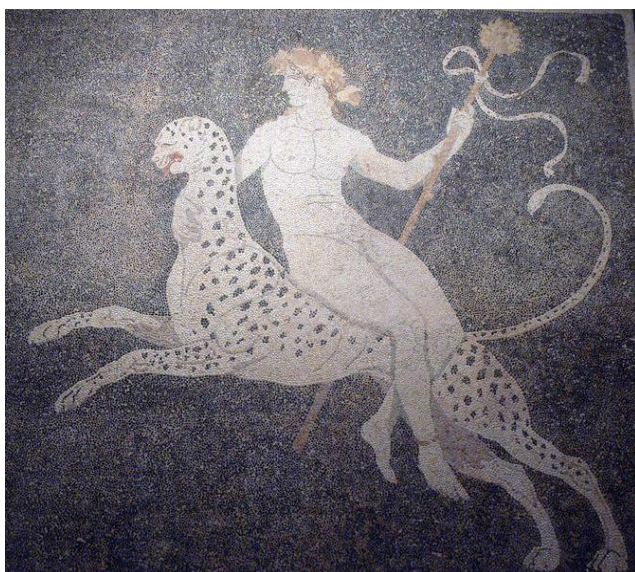
<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/3166490595/in/photostream/>
<http://bestiary.ca/manuscripts/manugallery1085.htm>

Etruský bronzový kotol s hlavami leopardov (Regolini-Galassi, Cerveteri, okolo 650 pr.Kr.)

Zúrivá Maináda (attická kylix, 490-480 pr.Kr.)
Rubuni (tingatinga)

Dionýzos sediaci na leopardovi s thyrsom v ruke (antická mozaika)

Sagittarius (arabský astrologický manuskript, okolo 1250)

Leopard (stredoveká miniatúra)

Leopard (Koninklijke Bibliotheek, KB, KA 16, Folio 67R)

Leopard (stredoveká miniatúra)

Leopard (Aberdenský bestiár, 12.st.)

Leopard pritahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bibliothèque Nationale de France, lat. 14429, Folio 114R)

Leopard pritahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bibliothèque Nationale de France, fr. 1951, Folio 14v)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bibliothèque Nationale de France, fr. 1444b, Folio 250R)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bibliothèque Nationale de France, lat. 3630, Folio 76r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bibliothèque Nationale de France, lat. 3630, Folio 76r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bodleian Library, MS. Canon. Talian. 38, Folio 60V)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Bodleian Library, MS. Douce 88, Folio 6v)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Bodleian Library, MS. Ashmole 1511, Folio 13r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Aberdenský bestiár, 12.st.)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Morgan Library, MS M.81, Folio 21r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Múzeum Meermann, MMW, 10 B 25, Folio 3r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Bodleian Library, MS. Chvált' Misc. 247, Folio 154V)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva (Merton College Library, MS. 249, Folio 3r)

Leopard priťahuje šelmy svojim sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva (Bodleian Library, MS. Bodley 764, Folio 7v)

Leopard priťahuje šelmy svojim sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Bodleian Library, MS. Bodley 533, Folio 2r)

Leopard priťahuje šelmy svojim sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (Bodleian Library, MS. Bodley 602, Folio 20r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva v jaskyni (British Library, Royal MS 12 F. xiii, Folio 7r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva (Burgerbibliothek Bern, Codex Bongarsianus 318, Folio 76r)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom, kým drak sa pred ním ukrýva (Kongelige Bibliotek, Gl. KGL. S. 3466 8°, Folio 17V)

Drak sa ukrýva v jaskyni pred panterom (Bibliothèque Nationale de France, fr. 1444b, Folio 249v)

Drak sa ukrýva pred leopardom (Kongelige Bibliotek, Gl. KGL. S. 1633 4°, Folio 3v)

Drak sa bojí leoparda (Bodleian Library, MS. Douce 88, Folio 84V)

Leopard spí tri dni po hodovaní (Žaltár kráľovnej Mary, 1310-1320)

Leopard priťahuje šelmy svojím sladkým dychom (Žaltár kráľovnej Mary, 1310-1320)

Tizian: Bakchus a Ariadne (1520-1523)

P. de Vos: Leopard (17.st.)

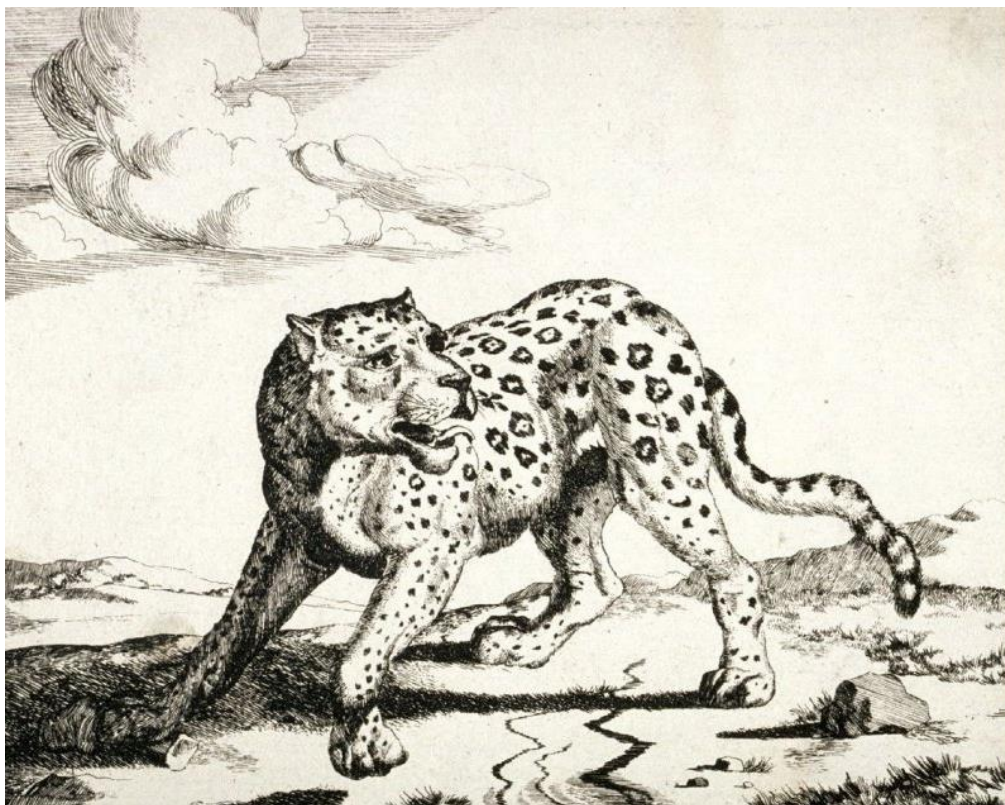
P. de Vos: Lov leoparda (1630)

C. B. A. Ruthart: Lovecká scéna s leopardmi zabíjajúcimi jeleňa (17.st.)

M. de Bye podľa Paulusa Pottera: Leopard (lept, 1658)

E. Landseer: Isaac van Amburgh a jeho zvery (1839)

A. Holzer: Leopard (z cyklu Noe, sieťotlač, 1975)

Leopoldov - pozri *opevnenie, Slovensko*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=23

Leopoldov (1686)

Leopold Johann Christian -

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Leopold%2C+Johann+Christian>

F. B. Werner, J. Ch. Leopold: Pohľad na Bratislavu z juhu (medirytina, veduta so stafážou, 1735)